

AGH

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

Tytuł artykułu:

Management of recreational areas: GIS, autonomous agents, and virtual reality

(Zarządzanie terenami rekreacyjnymi: GIS, autonomiczny agent i wirtualna rzeczywistość)

Autorzy: I. D. Bishop, H. R. Gimblett

Opracowanie:

**Agnieszka Tarko
Kraków, 29.04.2010**

Cel

Próba oceny przydatności GIS, modelowania przestrzennego i wirtualnej rzeczywistości w analizie prawdopodobnych zachowań turystów i wyboru ich dróg

Analiza taka przyczyniłaby się do zrównoważonego zarządzania terenami rekreacyjnymi

Współpracujące modele pomogą w podejmowaniu decyzji dla zrównoważonej turystyki:

Modelowanie GIS

Autonomiczny agent

Wirtualna rzeczywistość

Analiza przypadku (Broken Arrow Canyon, Arizona)

Identyfikacja problemu

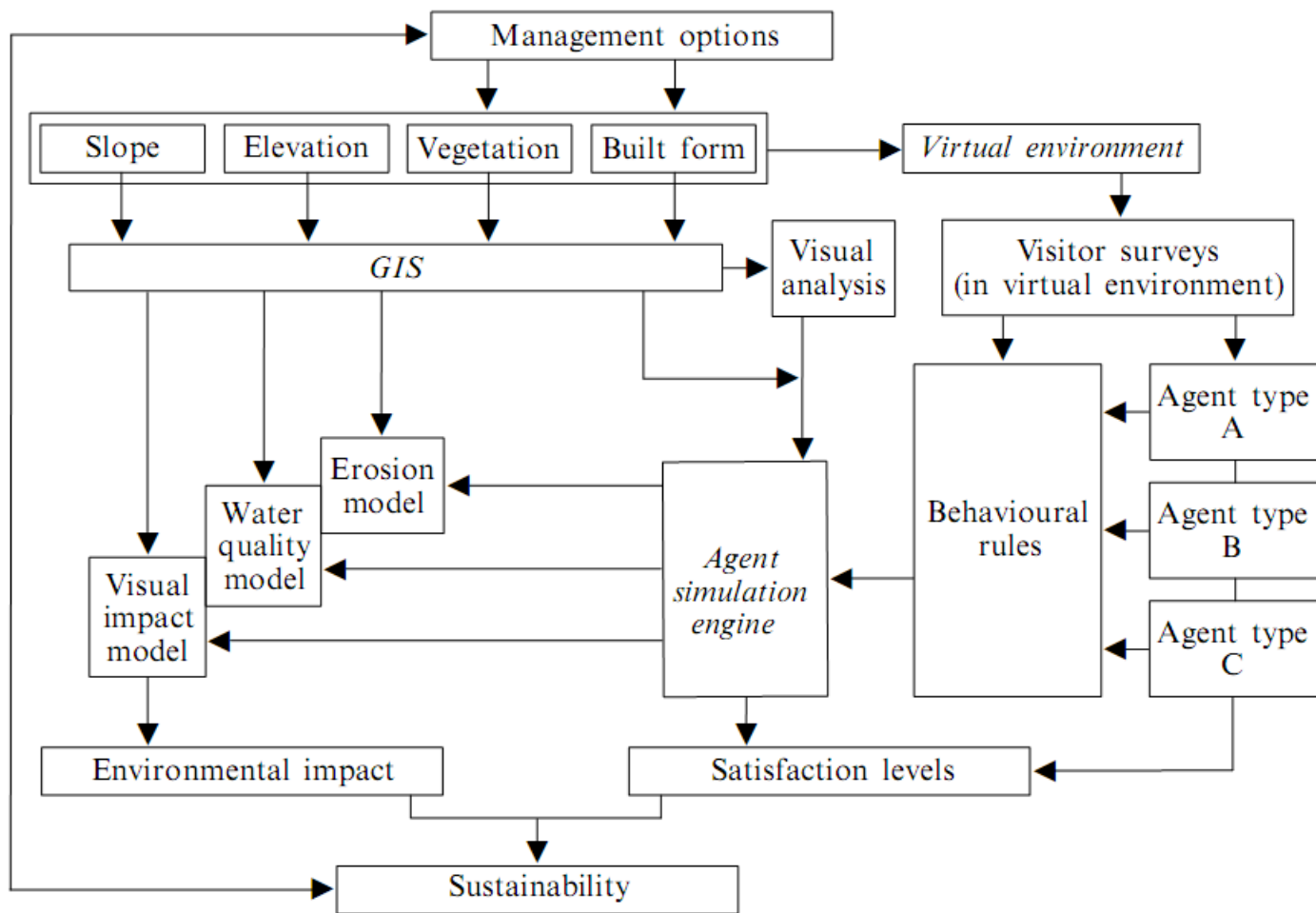
Skuteczne modelowanie zachowań turystów

- Komputerowa baza danych
- Mechanizm łączący zależność:
Zachowanie turysty $\longleftrightarrow$ właściwości obiektu (terenu)
(analizy statystyczne: regresja, ANOVA, ...)
- Agent autonomiczny (AAM, autonomous agent modelling)

Założenia:

1. Na podstawie wyborów dokonywanych w wirtualnym środowisku ustalane są zasady zachowania
2. Zasady zachowania mogą być podstawą efektywnego modelowania zachowań AA w środowisku turystycznym
3. Poziom zadowolenia turystów można szacować na podstawie modelowania AA
4. Wpływ na środowisko oraz jego przestrzenne rozmieszczenie jest możliwe do skartowania
5. Istnieje potencjał rozwoju modelu do pełnego przestrzennego systemu wspomagania decyzji (SDSS, spatial decision support system)

Przestrzenny system wspomaganie decyzji (SDSS, spatial decision support system)

Figure 1. The concept of integrated GIS and autonomous agent modelling for sustainable natural area recreation management. Management options are processed through the system to generate visitor satisfaction levels and environmental impact levels. The sustainability of the proposal can thus be assessed and adjusted. Additional GIS data sources, agent types or environmental impact models can be added as appropriate and available.

Modelowanie GIS

Dane i ich struktura

Dane dla analiz środowiskowych (DTM, nachylenia, ekspozycja, użytkowanie, roślinność, rodzaj gleby, infrastruktura)

Dane dla planowania urbanistycznego (kataster, drogi i infrastruktura, użytkowanie, nachylenia)

Struktura wektorowa lub rastrowa

Jakość wizualna i oddziaływanie wizualne

mapa widoczności (z DTM) + wody + roślinność + infrastruktura = model oceny wizualnej (podstawa do modelowania jakości z pomocą AA)

problem z niewielkimi przeszkodami ograniczającymi widoczność – np. kępa drzew

powolny proces obliczeniowy → rozwiązaniem model 3-D integralny z rzeczywistością wirtualną

Modelowanie GIS

ROS model (recreation opportunity spectrum)

umożliwia powiązanie dla konkretnych warunków:

zachowanie $\longleftrightarrow$ doświadczenie

Erozja i inne oddziaływania

znane, wykorzystywane narzędzia (np. USLE - universal soil loss equation)

projektowanie (zmiana) tras rekreacyjnych/turystycznych
modelowanie inwazji chwastów/szkodników

GIS – narzędzie do analiz statycznych:

- samych w sobie
- jako podstawa/rozwińnięcie modelowania AA

Autonomiczny agent to system usytuowany wewnątrz środowiska, którego jest częścią. System ten postrzega własne środowisko i oddziałuje na nie w czasie, w trakcie realizacji własnego programu (agendy) tak, aby wpłynąć na to, co odbiera

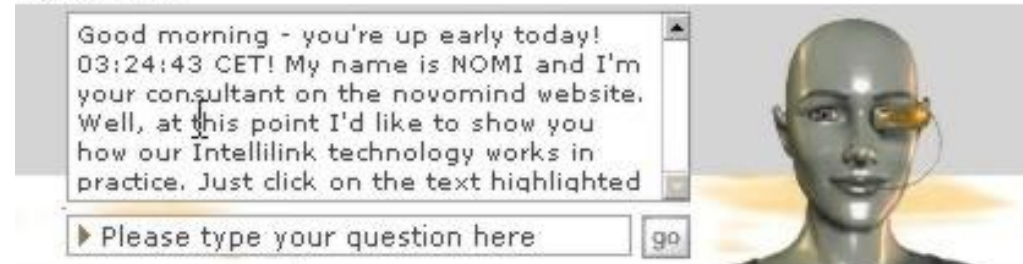
S. Franklin, A. Graesser, Is it an Agent, or just a Program?: A Taxonomy for Autonomous Agents, Proceedings of

Cel: obserwacja interakcji człowiek – środowisko

Dla turystyki i rekreacji:

- **Decyzja o typach agentów (tryb zwiedzania, cel wycieczki)**
- **Specyficzne warunki powodują konkretne reakcje agentów (nachylone stoki – zmęczenie, ilość innych turystów)**
- **Dla określenia typów agentów konieczne jest przeprowadzenie ankiet wśród turystów**

Rysunek 2

Źródło: <http://www.novomind.com> 27.10.2004.

Wirtualna rzeczywistość

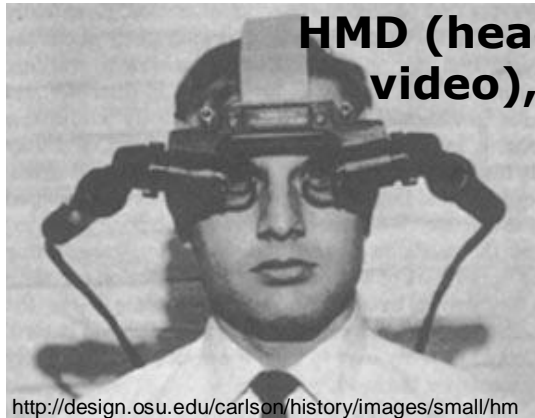
Wirtualna
rzeczywistość

Interaktywna symulacja wizualizacyjna (interactive visual simulation)

Kluczowy problem: zasadność reakcji na wirtualną symulację

Od wielu lat badania nad oddziaływaniem i reakcją na środowisko

HMD (head-mounted display, hełm video), CAVE (jaskinia wirtualna)

<http://design.osu.edu/carlson/history/images/small/hmd.jpg>

**Testowanie zachowań
(testing behavioural response)**

<http://static.howstuffworks.com/gif/virtual-reality-6.jpg>

Figure 2. View from the urban park simulation being used to test behavioural choices. The subject chooses the left or right path. Various objects, which may influence the decision, are introduced.

Analiza wizualna autonomicznych agentów (visual analysis for agents)

Z-bufor

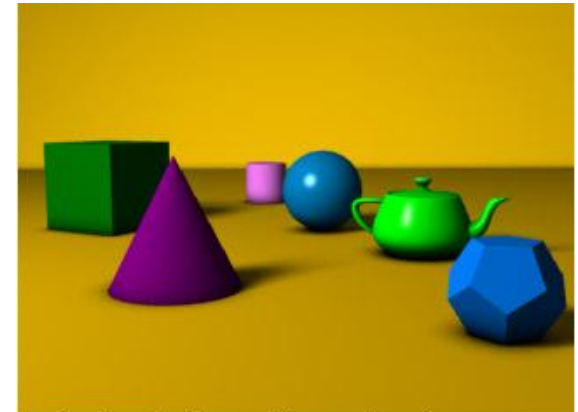
Symulacja komputerowa 3-D

Antyaliasing (anti-aliasing)

problemy związane z analizą
wizualną w GIS (limit 2.5-D) -
rozwiązaniem modele 3-D

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Antyaliasing>

A simple three dimensional scene

Z-buffer representation

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bufor_Z

Analiza przypadku (Broken Arrow Canyon, Arizona)

Połączenie modelowania GIS z autonomicznym agentem

Cel: modelowanie zachowań w realnym środowisku

Broken Arrow Canyon, Arizona – rekreacja w środowisku pustynnym

Autonomiczny agent – typy:

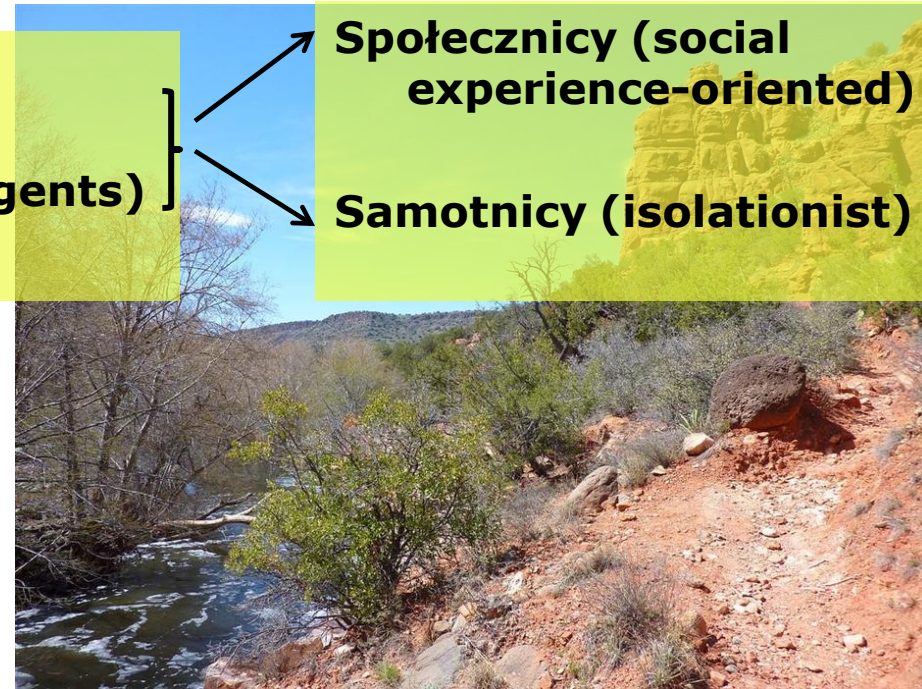
- Wędrowcy (hiking agents)
- Rowerowcy (mountain-bike riding agents)
- Zmotoryzowani (jeep-tour agents)

Społecznicy (social experience-oriented)

Samotnicy (isolationist)

<http://hikearizona.com/photo.php?ZIP=129862>

<http://hikearizona.com/photo.php?ZIP=129126>

Analiza przypadku (Broken Arrow Canyon, Arizona)

Zasady zachowania autonomicznych agentów

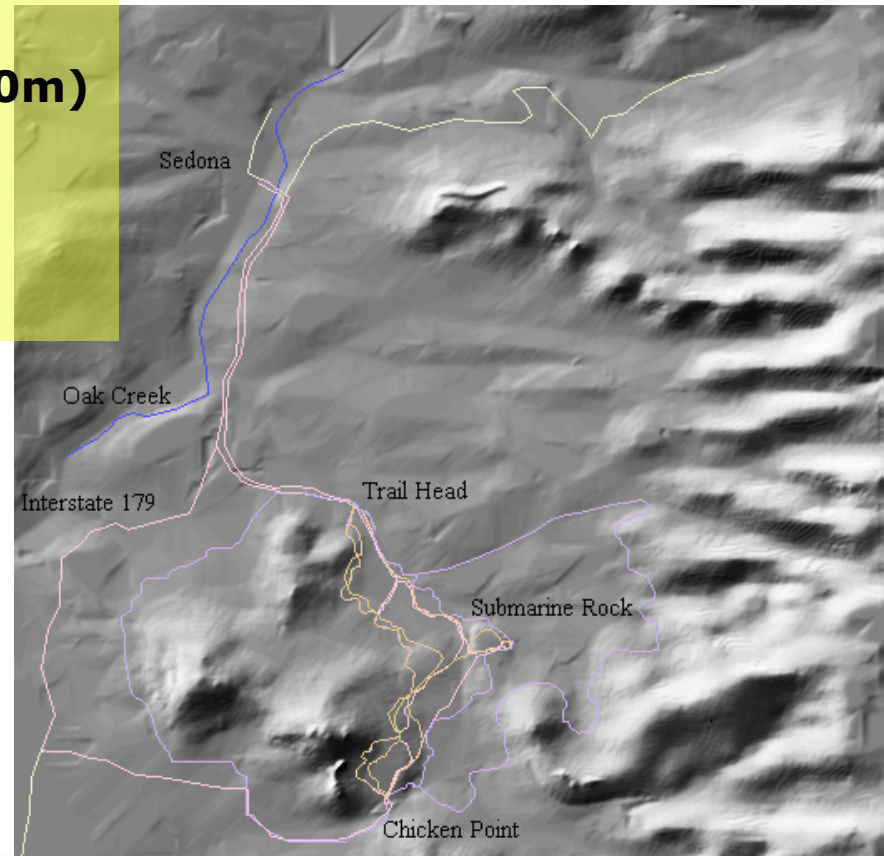
- Zasięg (range of movement)

Osobne trasy dla turystów pieszych,
rowerzystów i zmotoryzowanych

Trasy jako stykające się piksele (10m)

Więcej niż 1 AA w pikselu –
bezpośrednie spotkanie

AA w zasięgu wzroku –
spotkanie pośrednie

Zasady zachowania autonomicznych agentów

- Prędkość poruszania się (speed of movement)

**Rowerzyści, zmotoryzowani – na podstawie ankiet
całkowitego czasu podróży**

Piesi – z wcześniejszych badań

Table 1. Variation in recreational walking speed as determined by Wagtendonk (1980).

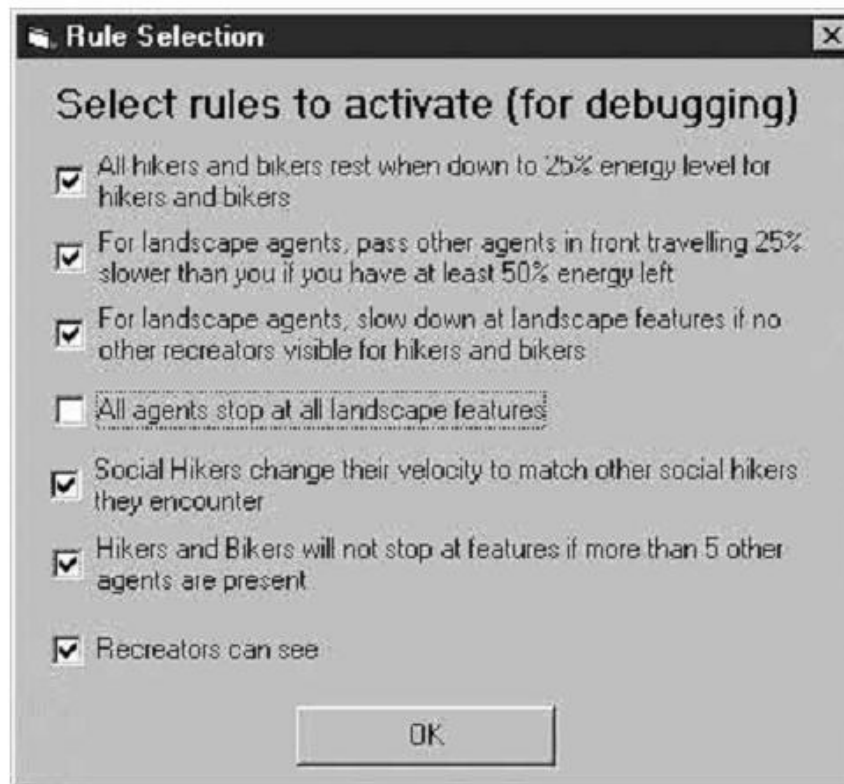
Slope	Slope direction	Mean speed, m s ⁻¹
Gentle	Up	0.87
	Down	0.91
Moderate	Up	0.65
	Down	0.82
Steep	Up	0.53
	Down	0.85

Note: standard error of mean in each case is approximately 0.05 m s⁻¹.

Analiza przypadku (Broken Arrow Canyon, Arizona)

Zasady zachowania autonomicznych agentów

- Modyfikacje prędkości poruszania się (variations in speed)
Zależna od bliskości turystów, ich wzajemnego kontaktu wzrokowego

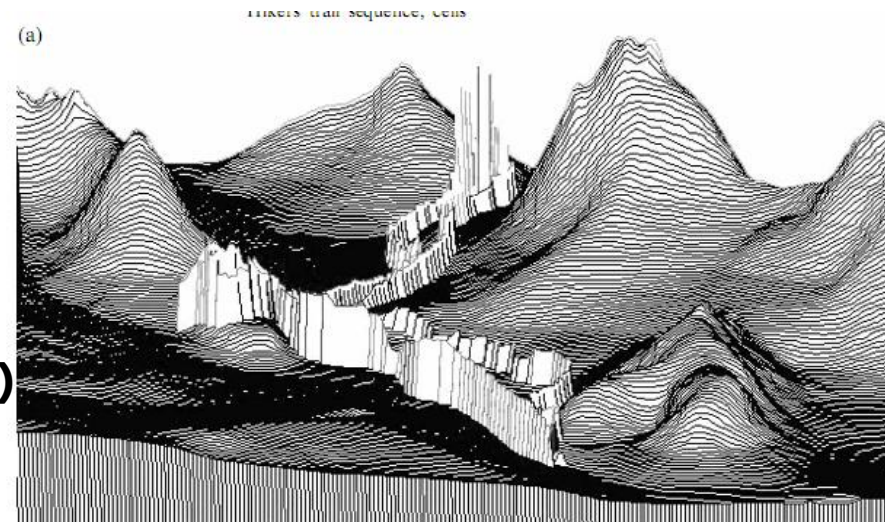
Analiza przypadku (Broken Arrow Canyon, Arizona)

Model:

- RBSim software
- Ustawienia możliwe do modyfikowania przez użytkownika:
ilość, typ agentów, ...
- Podczas symulacji wynikami mogą być:
przemieszczanie się AA
statystyki procesu (pozycje poszczególnych agentów w czasie, ich interakcje, ...)

Wyniki:

- Wszelkiego rodzaju statystyki podsumowujące
- Graficzna prezentacja wyników
- Możliwość oceny wprowadzanych zmian do modelu (inne trasy itp.)
- Ocena stopnia zadowolenia turystów

Podsumowanie

- **Turyści często poruszają się nie tylko po jednej ścieżce → konieczność stosowania dodatkowych zasad w symulowaniu czasu i wyboru drogi turysty**
- **Konieczne są zewnętrzne badania nad ogólnymi zasadami wyborów turystów oraz nad specyficznymi zasadami obowiązującymi w danym rejonie turystycznym – wirtualna rzeczywistość pomocą**
- **Rola wizualizacji 3-D**
- **Konieczność integracji narzędzi: GIS, CAD structure, rzeczywistość 3-D,**
- **Wynikiem będzie system umożliwiający ocenę terenów rekreacyjnych i turystycznych, efektywniejsze planowanie i zarządzanie, zrównoważony rozwój terenów rekreacyjnych**